

บทที่ 3

การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายไทย

3.1 คำนำ

จากผลการศึกษาในบทที่ 2 เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัลทำให้เห็นได้ว่า เหตุผลของการจ่ายเงินรางวัลก็เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ส่วนหนึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่โดยเงินรางวัลจะเป็นค่าตอบแทนพิเศษที่เพิ่มขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริตจากการรับเงินสินบน อีกส่วนหนึ่งการจ่ายเงินรางวัลเป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจประสบกับความยากลำบากหรือเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายในการปฏิบัติหน้าที่ สำหรับการศึกษาเรื่องการจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายไทย จะเป็นการศึกษาถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่ใช้บังคับและเกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินรางวัล โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาโดยการจัดกลุ่มกฎหมายโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมาย เช่น กลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง หรือกลุ่มกฎหมายเกี่ยวกับการเงินและภาษีอากร เพื่อให้ทราบว่าปัจจุบันมีกฎหมายฉบับใดบ้างที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัล และการจัดทำภารกิจของรัฐในกลุ่มใดบ้างที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัลให้แก่เจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมาย

2. การศึกษาโดยจัดแบ่งกฎหมายออกตามวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัล ซึ่งเพื่อประโยชน์ของการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัลที่สำคัญเป็น 3 ประการ คือ (1) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อตอบแทนความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่ (2) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันที่เพิ่มขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมาย และ (3) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ การศึกษาดังกล่าวก็เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ว่าหากจะใช้เกณฑ์วัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัลมาพิจารณาความเหมาะสมของการเสนอให้คงหรือยกเลิกการจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายต่างๆ จะสามารถกระทำได้หรือไม่อย่างไร

3. การศึกษาการจ่ายเงินรางวัลจากกฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัล โดยแยกเป็น (1) กฎหมายที่มีการบังคับใช้เรื่องการจ่ายเงินรางวัล และ (2) กฎหมายที่ไม่มีการบังคับใช้เรื่อง

การจ่ายเงินรางวัล ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการเสนอให้มีการคงหรือยกเลิกการกำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัลไว้ในกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

4. การศึกษาระบบการจ่ายเงินรางวัลซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภท คือ (1) การจ่ายเงินรางวัลตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และ (2) การจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติให้จ่ายเงินรางวัล เพื่อให้ทราบว่าการจ่ายเงินรางวัลที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันดำเนินการอย่างไร การจ่ายเงินรางวัลใน 2 ลักษณะดังกล่าวเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ และการจ่ายเงินรางวัลที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการอยู่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัลหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษาและผลการรวบรวมมาเป็นพื้นฐานการวิเคราะห์และเปรียบเทียบให้เห็นถึงข้อดี ข้อเสีย ของหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายเงินดังกล่าวในบทต่อไป

3.2 การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจําแนกตามกลุ่มกฎหมาย

การจัดกลุ่มกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการจ่ายเงินรางวัล ในการศึกษาได้ยึดการจัดกลุ่มตามลักษณะหรือประเภทของการจัดทำภารกิจของรัฐในด้านต่างๆ เป็นหลัก โดยแบ่งออกเป็น 7 กลุ่มกฎหมาย ดังนี้

1. กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงแห่งรัฐ

1.1 กลุ่มกฎหมายการรักษาความมั่นคง

(1) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. 2495

(2) พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530

(3) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534

(4) พระราชกำหนดควบคุมสินค้าตามชายแดน พ.ศ. 2524

(5) พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2549

(6) พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

1.2 กลุ่มกฎหมายการรักษาความสงบเรียบร้อย

(ก) กลุ่มกฎหมายการควบคุมที่ดิน

- (1) พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543
- (2) พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543
- (3) พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511
- (4) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518
- (5) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518

(ข) กลุ่มกฎหมายการทะเบียนและต่างด้าว

- (1) พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. 2493
- (2) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534
- (3) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521
- (4) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
- (5) พระราชบัญญัติการเนรเทศ พ.ศ. 2499
- (6) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522
- (7) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526

(ค) กลุ่มกฎหมายการจัดระเบียบสังคม

- (1) พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478
- (2) พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484
- (3) พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง

พ.ศ. 2493

- (4) พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. 2504
- (5) พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487
- (6) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- (7) พระราชบัญญัติรักษาคดอง ร.ศ. 10 และพระราชบัญญัติรักษา

คลองประปา พ.ศ. 2526

- (8) พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505
- (9) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509
- (10) พระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522
- (11) พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474
- (12) พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

- (13) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539
- (14) พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507
- (15) พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528
- (16) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535
- (17) พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551
- (18) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551
- (19) พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525
- (20) พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478
- (21) พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517
- (22) พระราชบัญญัติว่าด้วยสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 (เป็นกฎหมาย

นอกบัญชีประกาศกระทรวงการคลัง)

(23) พระราชบัญญัติส่งออกไปนอกและนำเข้ามาราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศกระทรวงการคลัง)

(24) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศกระทรวงการคลัง)

(25) พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. 2522 (เป็นกฎหมายนอกบัญชี
ประกาศกระทรวงการคลัง)

(26) พระราชบัญญัติให้บำเหน็จในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
พ.ศ. 2489 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศกระทรวงการคลัง)

(27) ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514
(เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศกระทรวงการคลัง)

1.3 กลุ่มกฎหมายการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- (1) พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรีย พ.ศ. 2543
- (2) พระราชบัญญัติการเสนอราคาต่อหน่วยงานรัฐ พ.ศ. 2542

2. กฎหมายเกี่ยวกับการเงินและภาษีอากร

2.1 กลุ่มกฎหมายการเงิน

- (1) พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534
- (2) พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485
- (3) พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535

- (4) พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535
- (5) พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475
- (6) พระราชกำหนดการกู้ยืมที่เป็นการถือโกงประชาชน พ.ศ. 2527

2.2 กลุ่มกฎหมายภาษีอากร

- (1) พระราชบัญญัติไฟ พ.ศ. 2486 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศ
กระทรวงการคลัง)
- (2) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 (เป็นกฎหมายนอกบัญชี
ประกาศกระทรวงการคลัง)
- (3) พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2529 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศ
กระทรวงการคลัง)
- (4) พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศ
กระทรวงการคลัง)
- (5) พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศ
กระทรวงการคลัง)

3. กฎหมายเกี่ยวกับการเกษตรกรรมและทรัพยากรธรรมชาติ

3.1 กลุ่มกฎหมายการเกษตรกรรม

(ก) กลุ่มกฎหมายการควบคุมพืช

- (1) พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507
- (2) พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542
- (3) พระราชบัญญัติปุย พ.ศ. 2518
- (4) พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518
- (5) พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

(ข) กลุ่มกฎหมายการควบคุมสัตว์

- (1) พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535
- (2) พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525
- (3) พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. 2509
- (4) พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535
- (5) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499
- (6) พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. 2533

(7) พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490

(ค) กลุ่มกฎหมายการชลประทาน

- (1) พระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร์ พ.ศ. 2482
- (2) พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524
- (3) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินฯ พ.ศ. 2518
- (4) พระราชบัญญัติการพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526
- (5) พระราชบัญญัติก้นและคูน้ำ พ.ศ. 2505

3.2 กลุ่มกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติ

(ก) กลุ่มกฎหมายแร่ ป่าไม้ และสัตว์ป่า

- (1) พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดิบบุก พ.ศ. 2541
- (2) พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520
- (3) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484
- (4) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
- (5) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
- (6) พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พ.ศ. 2464
- (7) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504
- (8) พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

(ข) กลุ่มกฎหมายพลังงาน

- (1) พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2550
- (2) พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504
- (3) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับสถานที่ผลิตปิโตรเลียม

ในทะเล พ.ศ. 2530

- (4) พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543
- (5) พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542

4. กฎหมายเกี่ยวกับการคมนาคมและการสื่อสาร

4.1 กลุ่มกฎหมายการคมนาคม

- (1) พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497
- (2) พระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494
- (3) พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2542

- (4) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535
- (5) พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
- (6) พระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
- (7) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456
- (8) พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. 2481
- (9) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศ

กระทรวงการคลัง)

4.2 กลุ่มกฎหมายการสื่อสาร

- (1) พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498
- (2) พระราชบัญญัติประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

พ.ศ. 2511

5. กฎหมายเกี่ยวกับการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม

5.1 กลุ่มกฎหมายการพาณิชย์

- (1) พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542
- (2) พระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. 2489
- (3) พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
- (4) พระราชบัญญัติควบคุมและจัดกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าว

บางจำพวกในภาวะคับขัน พ.ศ. 2484

- (5) พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542
- (6) พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ. 2543
- (7) พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534
- (8) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499
- (9) พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535
- (10) พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. 2542
- (11) พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. 2509
- (12) พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
- (13) พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. 2509
- (14) พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน ฯ พ.ศ. 2499
- (15) พระราชบัญญัติสำรวจการกักตุนโภคภัณฑ์ พ.ศ. 2497

(16) พระราชกำหนดการป้องกันและแก้ไขภาวะขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง

พ.ศ. 2516

5.2 กลุ่มกฎหมายการอุตสาหกรรม

- (1) พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2514
- (2) พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511
- (3) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
- (4) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
- (5) ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 28 ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2514 ว่าด้วย

ควบคุมกิจการปิโตรเลียมเหลว

(6) พระราชบัญญัติการไฟฟ้า พ.ศ. 2503 (เป็นกฎหมายนอกบัญชีประกาศ
กระทรวงการคลัง)

6. กฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุข

- (1) พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535
- (2) พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2531
- (3) พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2535
- (4) พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2525
- (5) พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510
- (6) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523
- (7) พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541
- (8) พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522
- (9) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535
- (10) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคจากกรด พ.ศ. 2535 (เป็นกฎหมายนอกบัญชี

ประกาศกระทรวงการคลัง)

7. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ

- (1) พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลป์ พ.ศ. 2542
- (2) พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528
- (3) พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528
- (4) พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537

- (5) พระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2537
- (6) พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525
- (7) พระราชบัญญัติวิชาชีพสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
- (8) พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542
- (9) พระราชบัญญัติประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. 2522
- (10) พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543
- (11) พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

3.3 การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจําแนกตามวัตถุประสงค์การจ่าย

จากการตรวจสอบกฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัลไว้ในกฎหมายโดยเฉพาะจำนวน 15 ฉบับ ไม่ปรากฏว่าในชั้นการพิจารณากร่างกฎหมายได้มีการระบุถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของการจ่ายเงินรางวัล สำหรับการจ่ายเงินรางวัลที่กำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 จำนวน 132 ฉบับ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมายของกรมบัญชีกลางซึ่งเป็นผู้ร่างข้อบังคับฯ ได้รับข้อมูลว่าข้อบังคับฉบับนี้เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่มีนโยบายเพิ่มค่าตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานที่ยากลำบากและเสี่ยงอันตราย กระทรวงการคลังจึงเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยอำนาจตามมาตรา 4 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ที่ให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนดข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการหักรายจ่ายจากเงินที่จะต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ ซึ่งต่อมากระทรวงการคลังได้จัดทำข้อบังคับและประกาศรองรับนโยบายดังกล่าวและได้ประกาศใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับรายชื่อกฎหมายที่ปรากฏในบัญชีแนบท้ายข้อบังคับฯ นั้น ไม่ปรากฏข้อมูลว่าเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมว่ากฎหมายที่มีโทษปรับทางอาญาลบดับได้บ้างที่ควรกำหนดให้อยู่ในบัญชีท้าย ดังนั้น การแบ่งกลุ่มกฎหมายหรือการแบ่งกฎหมายออกตามวัตถุประสงค์หลักของการจ่ายเงินรางวัลดังต่อไปนี้ จึงเป็นการแบ่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการนำเสนอข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ความเหมาะสมการจ่ายเงินรางวัลเท่านั้น โดยคณะผู้ศึกษาได้แบ่งกลุ่มกฎหมายตามวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อตอบแทนความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่ (2) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำทุจริตที่เกิดขึ้น

จากการบังคับใช้กฎหมาย และ (3) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย

(1) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อตอบแทนความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่

ในการกำหนดว่าการปฏิบัติหน้าที่เรื่องใดมีความเสี่ยงว่าจะเกิดภัยอันตรายต่อเจ้าหน้าที่หรือไม่นั้น เป็นเรื่องยากที่จะกำหนดเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจน แต่ในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้อาศัยเกณฑ์การพิจารณาที่สำคัญ 2 ประการ ที่จะแบ่งว่ากฎหมายใดอยู่ในกลุ่มกฎหมายนี้ คือ (1) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนั้นมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดการต่อสู้หรือขัดขวางจากผู้กระทำผิด และ (2) การต่อสู้หรือขัดขวางนั้นอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

สำหรับกฎหมายที่จัดให้อยู่ในกลุ่มกฎหมายที่การจ่ายค่าตอบแทนเป็นไปเพื่อตอบแทนความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่

- 1) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. 2495
- 2) พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530
- 3) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534
- 4) พระราชกำหนดควบคุมสินค้าตามชายแดน พ.ศ. 2524
- 5) พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2549
- 6) พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490
- 7) พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478
- 8) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539
- 9) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551
- 10) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
- 11) พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. 2522
- 12) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484
- 13) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

14) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

15) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

(2) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำทุจริตที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้

กฎหมาย

จากผลการศึกษาในบทที่ 2 อาจกล่าวได้ว่ากฎหมายทุกฉบับที่กำหนดให้มีเงินรางวัลถือเป็นกฎหมายที่การจ่ายเงินรางวัลถือเป็นค่าตอบแทนพิเศษทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ในการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า การจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายในบางกรณีมีความชัดเจนว่าวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัลหรือวิธีการจ่ายเงินรางวัลเป็นไปเพื่อการป้องกันการทุจริต เนื่องจากในการบังคับใช้กฎหมายเจ้าหน้าที่มีความเสี่ยงอย่างมากที่จะได้รับการเสนอประโยชน์บางประการเพื่อแลกกับการไม่บังคับใช้กฎหมายหรือบังคับใช้กฎหมายเพียงบางส่วน

สำหรับตัวอย่างของกฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัลโดยมีวัตถุประสงค์ดังกล่าว มีดังนี้

- 1) พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. 2493
- 2) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521
- 3) พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478
- 4) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- 5) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509
- 6) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539
- 7) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551
- 8) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ

ยาเสพติด พ.ศ. 2534

- 9) พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. 2522
- 10) พระราชบัญญัติการเสนอราคาต่อหน่วยงานรัฐ พ.ศ. 2542
- 11) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527
- 12) พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2529
- 13) พระราชบัญญัติสุลกากร พ.ศ. 2469
- 14) พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493
- 15) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522
- 16) พระราชบัญญัติมาตรการขังตวงวัด พ.ศ. 2542
- 17) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

(3) การจ่ายเงินรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย

จากผลการศึกษาในบทที่ 2 เห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ทั่วไปของการกำหนดให้มี “เงินรางวัล” ก็เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอาญาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ โดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินรางวัลต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจในการออกกฎระเบียบหรือการบังคับใช้กฎหมายโดยใช้ดุลพินิจ และอำนาจการใช้อดุลพินิจนั้นต้องนำมาซึ่งผลตอบแทนหรือการสร้างสิ่งตอบแทนที่สามารถแสวงหาได้ อย่างไรก็ตามในการจัดกลุ่มกฎหมายโดยใช้เกณฑ์วัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรางวัลที่จ่ายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่นั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายในกลุ่มนี้ หมายถึง (1) กฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัลเพื่อเป็นค่าตอบแทนพิเศษเพิ่มขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และ (2) การจ่ายเงินรางวัลดังกล่าวมิใช่เป็นการจ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ในการตอบแทนความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ในการป้องกันการทุจริตที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายเป็นหลัก

สำหรับตัวอย่างของกฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัลโดยมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวมีดังนี้

1. กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงแห่งรัฐ

(1) กลุ่มกฎหมายการรักษาความสงบเรียบร้อย

ก. กลุ่มกฎหมายการควบคุมที่ดิน

ข. กลุ่มกฎหมายการทะเบียนและต่างด้าว ยกเว้น พระราชบัญญัติ

การทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. 2493 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521

ค. กลุ่มกฎหมายการจัดระเบียบสังคม ยกเว้น พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และ พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. 2522

(2) กลุ่มกฎหมายการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

2. กฎหมายเกี่ยวกับการเงินและภาษีอากร

(1) กลุ่มกฎหมายการเงิน

(2) กลุ่มกฎหมายภาษีอากร ยกเว้น พระราชบัญญัติไฟ พ.ศ. 2486 พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2529 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493

3. กฎหมายเกี่ยวกับการเกษตรกรรมและทรัพยากรธรรมชาติ

(1) กลุ่มกฎหมายการเกษตรกรรม

- ก. กลุ่มกฎหมายการควบคุมพืช
- ข. กลุ่มกฎหมายการควบคุมสัตว์
- ค. กลุ่มกฎหมายการชลประทาน

(2) กลุ่มกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติ

ก. กลุ่มกฎหมายแร่ ป่าไม้ และสัตว์ป่า ยกเว้น พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พ.ศ. 2464 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

ข. กลุ่มกฎหมายพลังงาน

4. กฎหมายเกี่ยวกับการคมนาคมและการสื่อสาร

(1) กลุ่มกฎหมายการคมนาคม ยกเว้น พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

(2) กลุ่มกฎหมายการสื่อสาร

5. กฎหมายเกี่ยวกับการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม

(1) กลุ่มกฎหมายการพาณิชย์ ยกเว้น พระราชบัญญัติมาตรการชั่งตวงวัด

พ.ศ. 2542

(2) กลุ่มกฎหมายการอุตสาหกรรม ยกเว้น พระราชบัญญัติโรงงาน

พ.ศ. 2535

6. กฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุข

7. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ

3.4 การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจําแนกตามการบังคับใช้กฎหมาย

การแบ่งกลุ่มกฎหมายโดยพิจารณาจากการบังคับใช้กฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัล สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) กฎหมายที่มีการบังคับใช้เรื่องการเงินรางวัล และ (2) กฎหมายที่ไม่มีการบังคับใช้เรื่องการเงินรางวัล โดยในการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางและเจ้าหน้าที่อื่นที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัล ได้รับข้อมูลว่า ปัจจุบันยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดว่ากฎหมายฉบับใดบ้างที่มีการบังคับใช้เรื่องการจ่ายเงินรางวัลและกฎหมายฉบับใดบ้างที่ไม่เคยมีการจ่ายเงินรางวัล อย่างไรก็ตาม เท่าที่ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลได้ ปัจจุบันในส่วนของกฎหมายที่ไม่มีมีการบังคับใช้เรื่องการจ่ายเงินรางวัลมีเหตุผลด้วยกัน 2 ประการ ดังนี้

1. การเบิกจ่ายเงินรางวัลไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการ

โดยที่ข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเบิกจ่ายเงินรางวัลโดยยึดโยงกับความเป็นส่วนราชการของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย โดยในข้อ 4 ของข้อบังคับฯ ได้ให้นิยามคำว่า “ส่วนราชการ” ให้หมายถึง ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ¹ และกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้มีอำนาจในการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลังและรวมถึงอำนาจในการวางระเบียบภายในเพื่อกำหนดอัตราการจ่ายเงินรางวัลให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากกฎหมายที่แนบท้ายประกาศกระทรวงการคลังบางฉบับ หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายฉบับนั้นมิได้มีฐานะเป็นส่วนราชการตามที่ข้อบังคับกระทรวงการคลังฯ ได้กำหนดนิยามไว้ จึงทำให้หน่วยงานเหล่านี้ไม่อาจดำเนินการเบิกจ่ายเงินรางวัลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลังฯ ได้ สำหรับกฎหมายที่มีหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายแต่ไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการเท่าที่ตรวจสอบพบมีด้วยกัน 2 ประเภท คือ

(1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพจำนวน 11 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลป์ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติวิชาชีพ

¹ มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เวชกรรม พ.ศ. 2525 พระราชบัญญัติวิชาชีพสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

(2) กฎหมายที่มีการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายจากราชส่วนกลางไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีผลให้ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายหลายฉบับแทนราชการส่วนกลาง แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่ “ส่วนราชการ” ตามนิยามในข้อ 4 ของข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินรางวัลจึงไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินรางวัลตามที่กฎหมายกำหนดได้ เช่น การจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายควบคุมอาคาร เดิมกระทรวงมหาดไทยสามารถเบิกจ่ายเงินรางวัลจากการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ได้ แต่เมื่อได้ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่การบังคับใช้กฎหมายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเบิกจ่ายเงินรางวัลดังกล่าวได้เนื่องจากมิได้มีฐานะเป็นส่วนราชการ

2. ส่วนราชการซึ่งเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายไม่ใช่สิทธิเบิกจ่ายเงินรางวัล

นับแต่มีการประกาศใช้ข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภทและอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเบิกจ่ายเงินรางวัล รวมทั้งการประกาศรายชื่อกฎหมายที่หน่วยงานสามารถหักเงินค่าปรับเพื่อนำมาจ่ายเป็นเงินรางวัล ปรากฏว่าในการบังคับใช้กฎหมายบางฉบับ หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายยังไม่เคยใช้สิทธิในการขอรับเงินรางวัลตามข้อบังคับดังกล่าว โดยสาเหตุของการไม่เบิกจ่ายเงินรางวัลดังกล่าวเท่าที่รวบรวมข้อมูลได้มีด้วยกัน 2 กรณี คือ

(1) กฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศกระทรวงการคลังฯ บางฉบับ เป็นกฎหมายที่ไม่ค่อยมีการบังคับใช้กฎหมายในความคิดที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนั้นๆ เช่น พระราชบัญญัติรักษาคอลง ร.ศ. 10 พระราชบัญญัติควบคุมและจัดกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะคับขัน พ.ศ. 2484 หรือพระราชบัญญัติการเนรเทศ พ.ศ. 2499

(2) หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายไม่ใช่สิทธิในการเบิกจ่ายเงินรางวัล เช่น การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นรัฐมนตรี พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524 พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504 หรือพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล พ.ศ. 2530

3.5 การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลตามระบบกฎหมายไทย

ปัจจุบันการจ่ายเงินสินบนหรือเงินที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ประชาชนหรือบุคคลทั่วไปที่เป็นผู้แจ้งเบาะแส ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ หรือแจ้งความเพื่อนำจับบุคคลที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และเงินรางวัลหรือเงินที่รัฐบาลจ่ายให้แก่เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวน หรือจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย มีปรากฏอยู่ในบทบัญญัติกฎหมายหลายฉบับ แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การจ่ายเงินรางวัลตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และการจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติให้จ่ายเงินรางวัล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

3.5.1 การจ่ายเงินรางวัลตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาศัยอำนาจตามมาตรา 4 วรรคสอง² แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ออกข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับ

² มาตรา 4 ภายใต้อำนาจแห่งมาตรา 13 บรรดาเงินทั้งปวงที่พึงชำระให้แก่รัฐบาลไม่ว่าเป็นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงินกู้หรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือรับเงินนั้นมีหน้าที่ควบคุมให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอตามกำหนดเวลาและข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักเงินไว้เพื่อการใดๆ เลย

รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการใดๆ หักรายจ่ายจากเงินที่จะต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ 1 หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ในกรณีดังนี้

- (1) รายจ่ายที่หักนั้นเป็นรายจ่ายที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่ายได้

ก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม³ เพื่อกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจหักเงินค่าปรับซึ่งได้รับชำระจากผู้กระทำความผิดทางอาญาตามฐานความผิดที่บัญญัติไว้ในกฎหมายจำนวน 132 ฉบับ ก่อนนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อจ่ายเป็นเงินสินบนรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. กำหนดผู้มีสิทธิรับเงินรางวัล

ในข้อ 4⁴ ของข้อบังคับฯ กำหนดนิยามของ “เงินรางวัล” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามข้อบังคับนี้ และกำหนดนิยาม “เจ้าหน้าที่ผู้จับ” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งทำหน้าที่จับกุมผู้กระทำความผิด หรือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องนั้นและมีส่วนร่วมในการจับกุมผู้กระทำความผิด สำหรับกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด และให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งเงินค่าปรับนั้น สำหรับกรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดด้วย

(2) รายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามระเบียบที่ได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง เพื่อเป็นค่าสินบนรางวัล หรือค่าใช้จ่ายในการจัดให้ไต่มาซึ่งเงินอันพึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล

(3) รายจ่ายที่ต้องจ่ายคืนให้แก่บุคคลใดๆ เพราะเป็นเงินอันไม่พึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล

³ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 10 ง เล่มที่ 124 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550 และราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 10 ง เล่มที่ 124 ลงวันที่ 29 มกราคม 2547

⁴ ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“เงินสินบน” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ผู้แจ้งความนำจับตามข้อบังคับนี้

“เงินรางวัล” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามข้อบังคับนี้

“ผู้แจ้งความนำจับ” หมายความว่า บุคคลเดียวหรือหลายคนซึ่งนำเบาะแสหรือเค้าเงื่อนแห่งการกระทำความผิดมาแจ้งแก่ทางราชการจนทางราชการสามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ แต่ต้องมีชื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับหรือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องนั้น

“เจ้าหน้าที่ผู้จับ” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งทำหน้าที่จับกุมผู้กระทำความผิด หรือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องนั้นและมีส่วนร่วมในการจับกุมผู้กระทำความผิด สำหรับกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด และให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งเงินค่าปรับนั้น สำหรับกรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดด้วย

2. กำหนดอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง

ในข้อ 7⁵ และข้อ 8⁶ ของข้อบังคับฯ กำหนดให้การจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นไปตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดตามความเหมาะสมกับสภาพของความตราครุฑและความยากลำบากในการปฏิบัติงาน สำหรับเงินค่าปรับส่วนที่เหลือให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ดังนี้

2.1 กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 90 ของเงินค่าปรับ

2.2 กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 75 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ

สำหรับกรณีที่มิได้กฎหมายใดบัญญัติให้จ่ายเงินสินบนจากเงินค่าปรับแต่มิได้บัญญัติให้จ่ายเงินรางวัล ให้หักเงินค่าปรับหลังหักจ่ายเงินสินบนตามกฎหมายนั้นไว้จ่ายเป็นเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้⁷

ปัจจุบันกระทรวงการคลังได้ออกประกาศ เรื่อง การกำหนดประเภท และอัตราการหักค่าปรับก่อนนำส่งคลัง จำนวน 4 ฉบับ⁸ เพื่อกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายหักเงินค่าปรับตามที่ได้รับการกระทำความผิดกฎหมายที่กำหนดในบัญชีแนบท้าย

⁵ ข้อ 7 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินไว้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตามอัตราที่กระทรวงการคลังเห็นชอบตามความเหมาะสมกับสภาพของความตราครุฑและความยากลำบากในการปฏิบัติงาน แต่ต้องไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(1) กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 90 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ

(2) กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 75 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ

ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้จ่ายเงินสินบนจากเงินค่าปรับแต่มิได้บัญญัติให้จ่ายเงินรางวัล ให้หักเงินค่าปรับหลังหักจ่ายเงินสินบนตามกฎหมายนั้นไว้จ่ายเป็นเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ตามวรรคหนึ่ง

สำหรับเงินค่าปรับที่ได้รับชำระตามคำพิพากษาของศาล ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจส่งหักเงินตามอัตราที่ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง และนำส่งเงินที่หักนั้นให้แก่ส่วนราชการเจ้าของรายได้เงินค่าปรับ

⁶ ข้อ 8 เงินค่าปรับที่เหลือจากการหักตามข้อ 7 ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

⁷ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 4

⁸ ราชกิจจานุเบกษาตอนพิเศษ 10 ง เล่มที่ 124 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550, (ฉบับที่ 2) (ฉบับที่ 3) และ (ฉบับที่ 4) ราชกิจจานุเบกษาตอนพิเศษ 10 ง เล่มที่ 124 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550

จำนวน 132 ฉบับ⁹ โดยในกรณีทั่วไป กระทรวงการคลังจะกำหนดอัตราการหักค่าปรับเป็นร้อยละ ดังนี้

(ก) กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราร้อยละ 80 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ

(ข) กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราร้อยละ 60 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ

(ค) กรณีที่มีการแก้ไขอัตราค่าปรับในกฎหมายที่กำหนดในบัญชีแนบท้าย ให้ลดหักค่าเงินค่าปรับตามกฎหมายฉบับนั้นไว้ชั่วคราว และให้ส่วนราชการซึ่งเป็นผู้รักษาการกฎหมายขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการหักค่าปรับใหม่¹⁰

สำหรับการกำหนดอัตราค่าปรับอีกกรณีหนึ่ง กระทรวงการคลังจะกำหนดอัตราการหักเป็นร้อยละ 80 กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด และร้อยละ 60 กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดเช่นเดียวกับกรณีทั่วไป แต่ได้เพิ่มการกำหนดจำนวนเงินขั้นสูงสุดที่จะหักเงินค่าปรับได้ โดยตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภท และอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง (ฉบับที่ 4)¹¹ ได้กำหนดอัตราการหักค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไว้เป็นร้อยละ 80 และ 60 แล้วแต่กรณีเช่นกัน แต่ได้กำหนดอัตราการหักค่าปรับสำหรับความผิดแต่ละฐานไว้ด้วยว่าต้องไม่เกินจำนวนเงิน 80,000 บาท หรือ 60,000 บาท ไม่เกิน 16,000 บาท หรือ 12,000 บาท ไม่เกิน 4,000 บาท หรือ 3,000 บาท หรือไม่เกิน 800 บาท หรือ 600 บาท แล้วแต่กรณี เช่น

⁹ ข้อ 1 ส่วนราชการสามารถหักเงินค่าปรับที่ได้รับจากการกระทำความผิดกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีแนบท้าย

ข้อ 2 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายหักเงินค่าปรับที่ได้รับตามข้อ 1 ก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์และอัตราดังต่อไปนี้

(1) กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราร้อยละ 80 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ

(2) กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ในอัตราร้อยละ 60 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ

¹⁰ ข้อ 3 กรณีที่มีการแก้ไขอัตราค่าปรับในกฎหมายที่กำหนดในบัญชีแนบท้าย ให้ลดหักค่าเงินค่าปรับตามกฎหมายฉบับนั้นไว้ชั่วคราว และให้ส่วนราชการซึ่งเป็นผู้รักษาการกฎหมายขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการหักค่าปรับใหม่

¹¹ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 10 ง เล่มที่ 124 หน้า 6 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550

- เงินค่าปรับตามมาตรา 48 สำหรับความผิดจากการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 และมาตรา 21 กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ร้อยละ 80 แต่ไม่เกิน 80,000 บาท กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ร้อยละ 60 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
- เงินค่าปรับตามมาตรา 52 สำหรับความผิดจากการฝ่าฝืนมาตรา 31 หรือมาตรา 32 กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ร้อยละ 80 แต่ไม่เกิน 16,000 บาท กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ร้อยละ 60 แต่ไม่เกิน 12,000 บาท
- เงินค่าปรับตามมาตรา 49 สำหรับความผิดจากการฝ่าฝืนมาตรา 22 หรือมาตรา 23 กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ร้อยละ 80 แต่ไม่เกิน 800 บาท กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้หักได้ร้อยละ 60 แต่ไม่เกิน 600 บาท

3. อัตราการจ่ายเงินรางวัล

ในข้อ 9¹² ของข้อบังคับฯ กำหนดให้เงินที่หักไว้จากการเปรียบเทียบปรับ ในคดีอาญา หรือได้รับจากเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมกรณีเงินค่าปรับที่ได้รับชำระตาม คำพิพากษาของศาลก่อนนำเงินส่งคลัง โดยกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดให้หักได้อัตรา ร้อยละ 80 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ และกรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดให้หักได้อัตรา ร้อยละ 60 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ ทั้งนี้ เพื่อนำเงินค่าปรับที่หักไว้ไปใช้จ่ายเป็นเงินสินบน เงินรางวัล เงินกองทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เงินกองทุนสืบสวนสอบสวน และเงินรายได้ แผ่นดิน ดังนี้

3.1 กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด

เงินค่าปรับที่หักไว้ในอัตราร้อยละ 80 จะตกเป็นเงินสินบน 1 ส่วน เงินรางวัล 2 ส่วน กองทุนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 1 ส่วน กรณีที่ไม่ต้องจ่ายเงินสินบนให้รวมจ่ายเป็น เงินรางวัลทั้ง 3 ส่วน สำหรับเงินค่าปรับที่เหลืออีกร้อยละ 20 จะส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน โดยเงิน จำนวนนี้ร้อยละ 99 จะตกเป็นของกองทุนสืบสวน ที่เหลืออีกร้อยละ 1 จะนำส่งคลังเป็นรายได้ของ แผ่นดิน

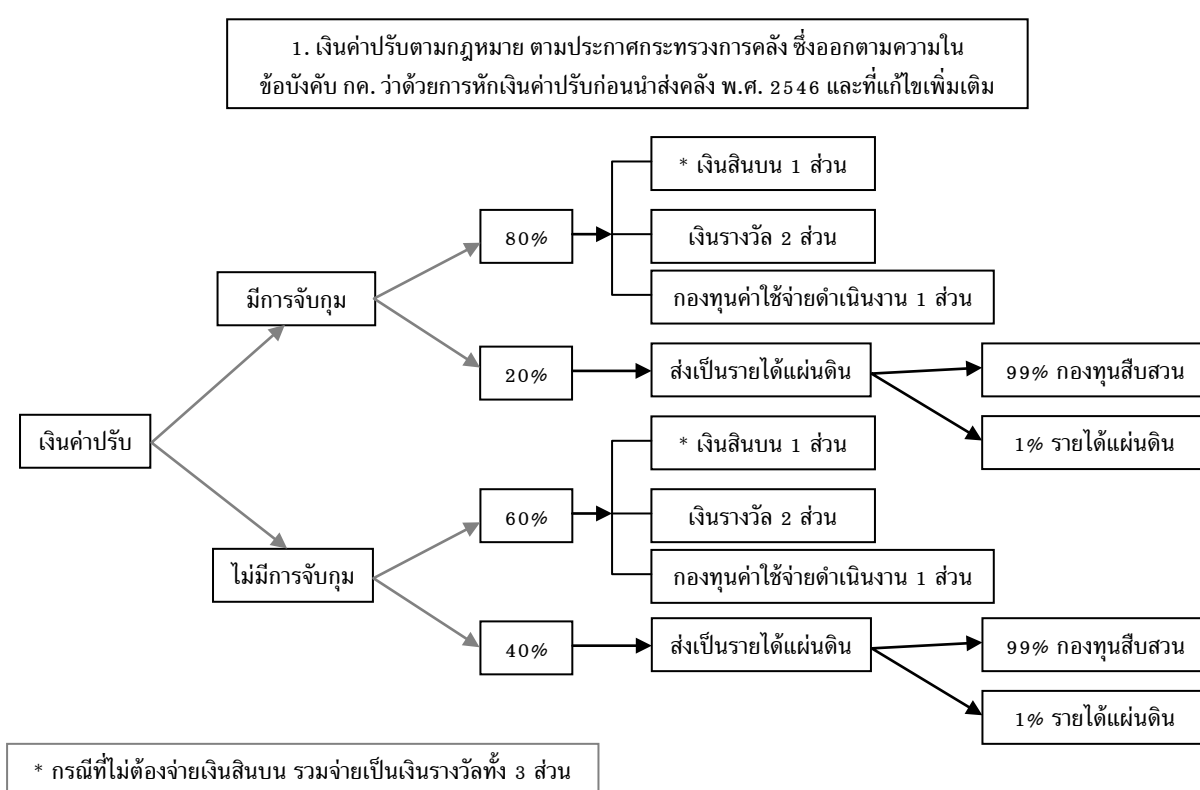
¹² ข้อ 9 เงินที่หักไว้หรือได้รับจากเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมตามข้อ 7 ให้นำไปใช้จ่าย ดังนี้

(1) จำนวนสามในสี่ส่วน ให้นำไปใช้จ่ายเป็นเงินสินบนหนึ่งส่วนและเงินรางวัลสองส่วน ในกรณีที่ไม่ต้องจ่ายเงินสินบน ให้รวมจ่ายเป็นเงินรางวัลทั้งสามส่วน

(2) จำนวนเงินที่เหลืออีกส่วนหนึ่ง ให้นำไปใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ โดย ส่วนราชการ จะจัดตั้งเป็นกองทุนก็ได้

3.2 กรณีที่ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด

เงินค่าปรับที่หักไว้ในอัตราร้อยละ 60 จะตกเป็นเงินสินบน 1 ส่วน เงินรางวัล 2 ส่วน กองทุนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 1 ส่วน กรณีที่ไม่ต้องจ่ายเงินสินบนให้รวมจ่ายเป็นเงินรางวัลทั้ง 3 ส่วน สำหรับเงินค่าปรับที่เหลืออีกร้อยละ 40 จะส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน โดยเงินจำนวนนี้ร้อยละ 99 จะตกเป็นของกองทุนสืบสวน ที่เหลืออีกร้อยละ 1 จะนำส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน

ภาพที่ 3.1 แสดงการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง

4. หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินรางวัล

ในข้อ 10¹³ ของข้อบังคับฯ กำหนดให้การจ่ายเงินรางวัลเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. 2546¹⁴ มีสาระสำคัญดังนี้

4.1 ในข้อ 4¹⁵ ของระเบียบฯ กำหนดให้การพิจารณาจ่ายเงินรางวัลเป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายที่จะพิจารณาจ่ายเงินรางวัลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามที่เห็นสมควร โดยการพิจารณาของผู้มีอำนาจถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องมิได้

4.2 ในข้อ 5¹⁶ ของระเบียบฯ กำหนดให้การจ่ายเงินสินบนและรางวัลให้จ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่ส่วนราชการกำหนดภายใต้เงื่อนไข ดังนี้ โดย (1) เงินสินบนให้จ่ายแก่ผู้แจ้งความนำจับภายใน 5 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเงินค่าปรับ กรณีที่มีผู้มีสิทธิได้รับ

¹³ ข้อ 10 การจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามข้อ 9 ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 10 ง เล่มที่ 124 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550

¹⁵ ข้อ 4 ระเบียบนี้มีใช้การโฆษณาให้คำมั่นแก่บุคคลใดตามกฎหมาย แต่เป็นระเบียบที่วางไว้เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาของทางราชการที่จะจ่ายเงินสินบนรางวัลให้แก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งเงินค่าปรับตามแต่ละเห็นสมควรเท่านั้น การพิจารณาของผู้มีอำนาจตามที่กำหนดในระเบียบนี้ถือเป็นเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องเป็นคดีมิได้

¹⁶ ข้อ 5 เงินสินบนรางวัลและเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้นำไปใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ดังนี้

5.1 เงินสินบนรางวัล ให้จ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่ส่วนราชการกำหนดภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) เงินสินบน ให้จ่ายแก่ผู้แจ้งความนำจับภายใน 5 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเงินค่าปรับ กรณีที่มีผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนหลายคน ให้เฉลี่ยจ่ายเท่ากันทุกคน

(2) เงินรางวัล ให้จ่ายในวันทำการสุดท้ายของเดือนแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามสัดส่วนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

5.2 เงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้นำไปจ่ายหรือก่องหนืผูกพันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับของส่วนราชการนั้นได้ตามความจำเป็นโดยประหยัด ตามงบรายจ่ายดังต่อไปนี้

- (1) งบประมาณรายจ่ายประเภทเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
- (2) งบดำเนินการ
- (3) งบลงทุน

เงินสินบนหลายคน ให้เฉลี่ยจ่ายเท่ากันทุกคน และ (2) เงินรางวัล ให้จ่ายในวันทำการสุดท้ายของเดือนแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามสัดส่วนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และเมื่อส่วนราชการได้จ่ายเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิแล้ว ตามข้อ 6¹⁷ ของระเบียบฯ กำหนดให้ส่วนราชการต้องรายงานผลการใช้จ่ายเงินรางวัลให้กระทรวงการคลังทราบทุกวันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคมและเดือนกันยายน

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล จากการตรวจสอบพบว่า ส่วนราชการที่รับผิดชอบได้ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว ใน 2 ลักษณะ คือ

(ก) ดำเนินการให้มีระเบียบในระดับกระทรวงว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามกฎหมายที่รับผิดชอบเพื่อกำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนรางวัล และให้ส่วนราชการระดับกรมดำเนินการออกระเบียบซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนรางวัลอีกครั้งหนึ่ง เช่น การจ่ายเงินสินบนรางวัลตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พ.ศ. 2535¹⁸ และกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ออกระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 พ.ศ. 2535¹⁹ เพื่อกำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติอีกครั้งหนึ่ง หรือในกรณีการจ่ายเงินสินบนรางวัลตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2542 กระทรวงพาณิชย์ได้ออกระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์แบบ การแบ่งเงินรางวัลและวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การขอรับเงินสินบนรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2542²⁰ และกรมการค้าภายในได้ออกระเบียบกรมการค้าภายใน ว่าด้วยหลักเกณฑ์แบบ การแบ่งเงินรางวัลและวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การขอรับเงินสินบนรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2548²¹ เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวง

¹⁷ ข้อ 6 ให้ส่วนราชการรายงานผลการใช้จ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้กระทรวงการคลังทราบทุกวันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคมและเดือนกันยายน

¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 6 ง เล่มที่ 123 หน้า 13 ลงวันที่ 18 มกราคม 2549

¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 64 ง เล่มที่ 123 หน้า 185 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2549

²⁰ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 85 ง เล่มที่ 122 หน้า 19 ลงวันที่ 14 กันยายน 2549

²¹ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 85 ง เล่มที่ 122 หน้า 185 ลงวันที่ 14 กันยายน 2549

(ข) ส่วนราชการที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัลเพื่อใช้บังคับโดยตรง เช่น ระเบียบกรมการจัดหางาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบน เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2549²² ระเบียบกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และการจ่ายเงินสินบนรางวัล พ.ศ. 2548²³ หรือระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินสินบน เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ พ.ศ. 2548²⁴

สำหรับเนื้อหาของระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนรางวัลที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นใน 2 ลักษณะข้างต้น อาจสรุปได้ดังนี้

(1) เนื้อหาทั่วไปที่มีสาระสำคัญคล้ายคลึงกัน ได้แก่

ก. นิยามของคำที่มีความหมายสำคัญ เช่น เงินสินบน เงินรางวัล ผู้แจ้งความนำจับ เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อื่นได้มาซึ่งเงินค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ซึ่งความหมายของคำเหล่านี้จะสอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ในข้อ 4 ของข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546

ข. กำหนดผู้มีอำนาจหักเงินค่าปรับไว้สำหรับจ่ายเป็นเงินสินบนรางวัล และเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค. กำหนดอัตราการหักเงินค่าปรับ โดยในกรณีมีการจับกุมผู้กระทำผิดร้อยละ 80 และกรณีไม่มีการจับกุมผู้กระทำผิดร้อยละ 60 ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ 9 ของข้อบังคับกระทรวงการคลังฯ

ง. กำหนดขั้นตอนการดำเนินการภายหลังมีการหักเงินค่าปรับไว้แล้ว เช่น กำหนดหน่วยงานภายในที่รับผิดชอบเรื่องการจ่ายเงินสินบนรางวัล กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินหรือการเปิดบัญชีเงินเพื่อรักษาเงินค่าปรับ

จ. กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนรางวัล เช่น

- กำหนดให้การจ่ายเงินสินบนรางวัลจะกระทำได้เมื่อคดีเลิกกันโดยมีการจับกุมและเปรียบเทียบคดีและได้มีการชำระค่าปรับแล้ว คดีเลิกกันโดยไม่มีการจับกุมแต่มีการ

²² ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 35 ง เล่มที่ 123 หน้า 3 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2549

²³ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 141 ง เล่มที่ 122 หน้า 17 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2549

²⁴ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 24 ง เล่มที่ 123 หน้า 32 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549

เปรียบเทียบคดีและมีการชำระค่าปรับแล้ว หรือคดีถึงที่สุดโดยมีการชำระค่าปรับต่อศาลและสำนักงานศาลยุติธรรมนำส่งเงินค่าปรับที่หักให้แล้ว

- กำหนดสัดส่วนการจ่ายเงินค่าปรับที่หักไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินสินบน เงินรางวัล เงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เงินส่งเข้ากองทุน และเงินนำส่งคลังซึ่งหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้จะสอดคล้องกับอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ 9 ของข้อบังคับกระทรวงการคลังฯ แต่ในส่วนของการกำหนดว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดจะเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนหรือเงินรางวัลบ้างนั้น ในส่วนของผู้มีสิทธิรับเงินสินบน ในระเบียบที่ส่วนราชการต่างๆ กำหนดไว้มักสอดคล้องกันและมีความชัดเจนเนื่องจากผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินสินบนจะต้องเป็นผู้แจ้งความนำจับ ซึ่งการแจ้งความนำจับนั้นในระเบียบฯ ก็ได้กำหนดแบบการรับแจ้งและรายละเอียดของข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องไว้ทั้งหมดแล้ว เนื้อหาในส่วนนี้จึงมักไม่ต่างกัน แต่สำหรับการกำหนดผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัลว่าเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดบ้าง จะมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและมีสิทธิได้รับในอัตราเท่าใดนั้น ในระเบียบที่ออกโดยส่วนราชการต่างๆ อาจกำหนดไว้ไม่เหมือนกัน

ฉ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแจ้งความนำจับและแบบการแจ้งความนำจับซึ่งกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้แจ้งความ มีการระบุชื่อ ที่อยู่ และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดและสถานที่ในการกระทำผิด

ช. กำหนดแบบหนังสือที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนรางวัล ได้แก่ แบบบันทึกการแจ้งความนำจับ แบบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนและเงินรางวัล บัญชีรายชื่อและสัดส่วนของผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนและเงินรางวัล แบบคำขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัล

(2) เนื้อหาส่วนที่ต่างกันตามที่ส่วนราชการจะกำหนด

ในระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลที่ส่วนราชการต่างๆ กำหนดขึ้น เนื้อหาส่วนที่ต่างกันที่เห็นชัดเจนคือการกำหนดว่าเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดบ้างที่จะเป็นผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลและสัดส่วนของการได้รับเงินรางวัล อาจสรุปความแตกต่างได้ดังนี้

ก. การกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินรางวัล

การกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลเฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจับผู้กระทำผิด และการกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลที่ครอบคลุมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอ้อมในการจับผู้กระทำผิด

1) การกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลเฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจับผู้กระทำผิด เช่น ในระเบียบคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2547²⁵ ได้กำหนดไว้ในข้อ 16²⁶ ว่า การจ่ายเงินรางวัล

²⁵ ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ 73 ง เล่มที่ 121 หน้า 43 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2547

ให้จ่ายแก่ผู้จับ ในคดีที่การจับกุมเป็นผลสำเร็จ และได้ให้ความหมายคำว่า “ผู้จับ” ไว้ในข้อ 4²⁷ หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งทำการจับกุม ร่วมทำการจับกุม ผู้สั่งการ วางแผนจับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบ และให้หมายความรวมถึงตำรวจซึ่งทำการจับหรือร่วมจับ

2) การกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลที่ครอบคลุมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจับผู้กระทำความผิด และผู้มีส่วนโดยอ้อมในการจับผู้กระทำความผิดด้วย เช่น ในข้อ 13²⁸ แห่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2547 กำหนดกลุ่มผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้จับกุม ผู้ร่วมในการจับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่ นายตรวจซึ่งดวงวัดที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ 2) ผู้สั่งการ วางแผน ให้จับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบและปล่อยชั่วคราว และ 3) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ และในข้อ 10²⁹

²⁶ ข้อ 16 การจ่ายเงินรางวัลให้จ่ายแก่ผู้จับในคดีที่การจับกุมเป็นผลสำเร็จ

²⁷ “ผู้จับ” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งทำการจับกุม ร่วมทำการจับกุม ผู้สั่งการ วางแผนจับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบ และให้หมายความรวมถึงตำรวจซึ่งทำการจับหรือร่วมจับ

²⁸ ข้อ 13 การแบ่งเงินรางวัลให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ดังต่อไปนี้

1. ผู้จับกุม ผู้ร่วมในการจับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่ นายตรวจซึ่งดวงวัดที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ ได้รับจำนวนสองในสี่ส่วนของเงินรางวัล

2. ผู้สั่งการ วางแผน ให้จับกุมผู้ทำการเปรียบเทียบและปล่อยชั่วคราวได้รับจำนวนหนึ่งในสี่ส่วนของเงินรางวัล

3. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ ได้รับจำนวนหนึ่งในสี่ส่วนของเงินรางวัล

²⁹ ข้อ 10 การแบ่งเงินรางวัลของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับตามข้อ 14 แห่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2547 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบ จับกุม เปรียบเทียบปรับ

(ก) ผู้อำนวยการสำนักหรือผู้อำนวยการกอง	คนละ 7 ส่วน
(ข) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 8	คนละ 6 ส่วน
(ค) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 7	คนละ 5 ส่วน
(ง) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 6	คนละ 4 ส่วน
(จ) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 3 ถึง 5	คนละ 3 ส่วน
(ฉ) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 1 ถึง 2	คนละ 2 ส่วน
(ช) ลูกจ้างประจำ	คนละ 1 ส่วน

(2) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับ จ่ายและเก็บรักษาค่าปรับ คนละ 2 ส่วน

แห่งระเบียบกรรมการค้าภายใน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ แบบการแบ่งเงินรางวัลและวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การขอรับเงินสินบนรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้ (1) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบ จับกุม และเปรียบเทียบปรับว่าหมายถึง (ก) ผู้อำนวยการสำนักหรือผู้อำนวยการกอง (ข) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 8 (ค) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 7 (ง) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 6 (จ) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 3 ถึง 5 และ (ฉ) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ 1 ถึง 2 และ (ช) ลูกจ้างประจำ และ (2) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสนับสนุนการรับ จ่ายและเก็บรักษาค่าปรับ

ข. การกำหนดอัตราการจ่ายเงินรางวัล

การกำหนดอัตราการจ่ายเงินรางวัลอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ กำหนดให้ผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลได้รับเงินรางวัลในอัตราเท่ากันทุกคน และการกำหนดสัดส่วนการได้รับเงินรางวัล

1) กำหนดให้ผู้มีสิทธิรับเงินรางวัลได้รับเงินรางวัลในอัตราเท่ากันทุกคน เช่น ในข้อ 15³⁰ แห่งระเบียบกรรมการจัดหางาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบน เงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2549 กำหนดให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัลซึ่งได้แก่ (1) ผู้บังคับบัญชาซึ่งควบคุม ดูแล การตรวจสอบรวบรวมพยานหลักฐานจนพบการกระทำความผิด (2) เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมหรือมีส่วนร่วมในการจับกุมตามรายชื่อที่ปรากฏในบันทึกการจับกุม (3) เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐานจนพบการกระทำความผิด และ (4) เจ้าหน้าที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ มีสิทธิได้รับเงินรางวัลเท่าๆ กัน

³⁰ ข้อ 15 การจ่ายเงินรางวัลให้จ่ายแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัล ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้บังคับบัญชาซึ่งควบคุม ดูแล การตรวจสอบรวบรวมพยานหลักฐานจนพบการกระทำความผิด
- (2) เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมหรือมีส่วนร่วมในการจับกุมตามรายชื่อที่ปรากฏในบันทึกการจับกุม
- (3) เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ หรือรวบรวมพยานหลักฐานจนพบการกระทำความผิด และ
- (4) เจ้าหน้าที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ

กรณีมีเจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานร่วมดำเนินการจับกุม การแบ่งเงินรางวัลให้แบ่งตามจำนวนหน่วยงานเท่าๆ กัน

ในส่วนของกรรมการจัดหางาน กรณีผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัลหลายคน ให้แบ่งเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัลเท่าๆ กัน เว้นแต่ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัลคนใดคนหนึ่งละสิทธิไม่ขอรับเงินเงินรางวัลให้นำเงินรางวัลของผู้ละสิทธิมาเฉลี่ยให้ผู้มีสิทธิคนอื่นๆ คนละเท่าๆ กัน

2) การกำหนดสัดส่วนการได้รับเงินรางวัล เช่น ในข้อ 13 แห่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. 2547 กำหนดให้การแบ่งเงินรางวัลให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการดังต่อไปนี้

- ผู้จับกุม ผู้ร่วมในการจับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่ นายตรวจซึ่งดวงวัด ที่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ ได้รับจำนวนสองในสี่ส่วนของเงินรางวัล
- ผู้สั่งการ วางแผน ให้จับกุม ผู้ทำการเปรียบเทียบและปล่อยชั่วคราว ได้รับจำนวนหนึ่งในสี่ส่วนของเงินรางวัล
- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งค่าปรับ ได้รับจำนวนหนึ่งในสี่ส่วนของเงินรางวัล

ในข้อ 27³¹ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์ว่าด้วยการหลักเกณฑ์ วิธีการ และการจ่ายเงินสินบนรางวัล พ.ศ. 2548 กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ หรือหัวหน้าสำนักงานการขนส่งทางน้ำ แห่งท้องที่เกิดเหตุแล้วแต่กรณี หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย เมื่อได้รับคำขอรับเงินรางวัลแล้ว ให้พิจารณากำหนดสัดส่วนการจ่ายเงินรางวัลในเบื้องต้นและนำเสนอผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัลเพื่อพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

5. การเก็บรักษาเงินและการนำส่งคลัง

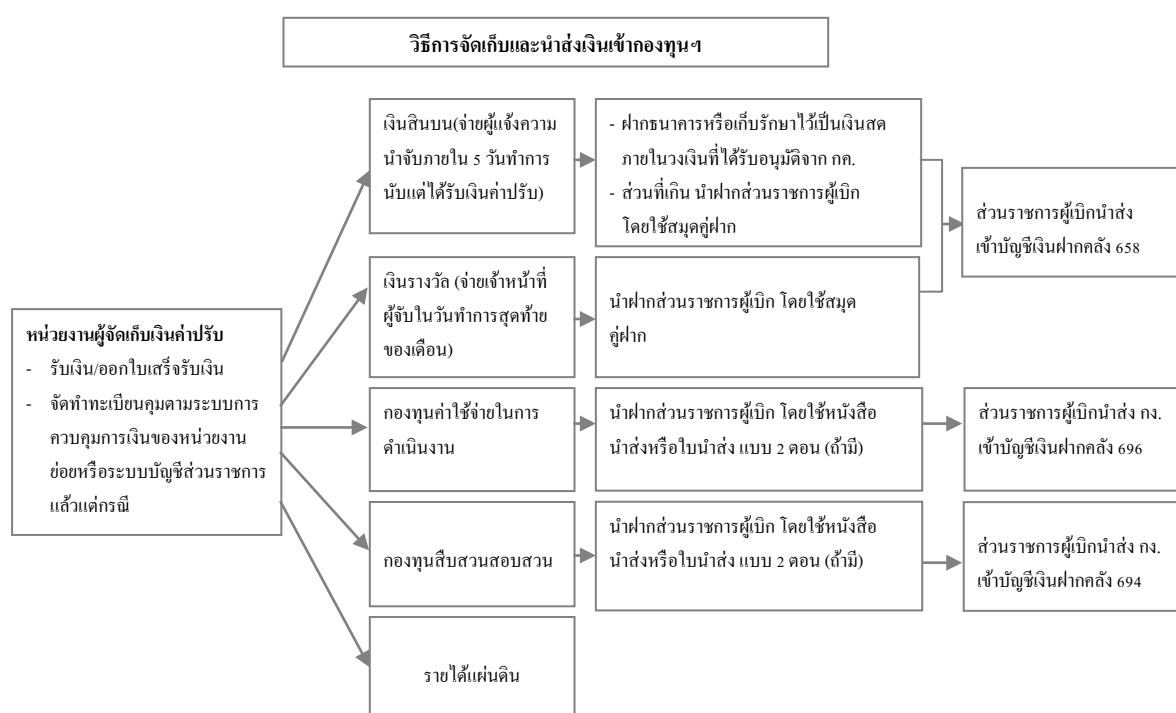
5.1 ในข้อ 11³² ของข้อบังคับฯ กำหนดให้เงินในส่วนที่จะต้องนำไปจ่ายเป็นเงินสินบนรางวัล ให้นำฝากไว้ที่กรมบัญชีกลาง สำนักงานคลังจังหวัด หรือสำนักงานคลังจังหวัด

³¹ ข้อ 27 เมื่อผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ หรือหัวหน้าสำนักงานการขนส่งทางน้ำ แล้วแต่กรณี หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย ได้รับคำขอตามข้อ 26 แล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานทั้งหมดตามระเบียบ หากเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ให้บันทึกผลการตรวจสอบในแบบ ขน.5 หน้า 2 ส่วนกรณีมีเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมหลายคนซึ่งต้องจ่ายเงินรางวัลตามสัดส่วนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติให้ผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ หรือหัวหน้าสำนักงานการขนส่งทางน้ำ แห่งท้องที่เกิดเหตุ แล้วแต่กรณี หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย พิจารณากำหนดสัดส่วนการจ่ายเงินรางวัลดังกล่าวในเบื้องต้นและนำเสนอผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัลเพื่อพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

³² ข้อ 11 เงินในส่วนที่จะต้องนำไปใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลตามข้อ 9 (1) ให้นำฝากไว้ที่กรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัด หรือสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี โดยเปิดบัญชีแยกต่างหากจากบัญชีเงินฝากอื่น ชื่อบัญชีเงินฝากเงินสินบนรางวัลของ (ชื่อส่วนราชการ)

ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี โดยเปิดบัญชีแยกต่างหากจากบัญชีเงินฝากอื่น สำหรับเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้นำฝากไว้ที่กรมบัญชีกลาง สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องนำเงินฝากธนาคารหรือเก็บรักษาเป็นเงินสด ณ ที่ทำการ ให้ขออนุญาตกระทรวงการคลัง³³

5.2 ในข้อ 13³⁴ ของข้อบังคับฯ กำหนดให้ในกรณีที่สิ้นปีงบประมาณแล้วหากมีเงินกองทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานคงเหลือให้นำไปใช้จ่ายในปีงบประมาณต่อไปได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ภาพที่ 3.2 แสดงวิธีการจัดเก็บและนำเงินส่งเข้ากองทุน

สำหรับเงินในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามข้อ 9 (2) ให้ฝากไว้ที่กรมบัญชีกลาง ชื่อบัญชีเงินฝากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ (ส่วนราชการ) แต่หากมีการจัดตั้งกองทุนให้ใช้ชื่อ บัญชีเงินฝากกองทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ (ส่วนราชการ)

³³ ข้อ 12 ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องนำเงินฝากธนาคารหรือเก็บรักษาไว้เป็นเงินสด ณ ที่ทำการ ให้ขออนุมัติกระทรวงการคลัง

³⁴ ข้อ 13 สิ้นปีงบประมาณ หากมีเงินกองทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานคงเหลือให้นำไปใช้จ่ายในปีงบประมาณต่อไปได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่กรณีมีเงินกองทุนเหลือเกินความจำเป็น กระทรวงการคลังจะกำหนดให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดินบางส่วนตามความเหมาะสมได้

6. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการหักเงินค่าปรับตามที่ส่วนราชการตกลงกับกระทรวงการคลัง

ในข้อ 5 ของข้อบังคับฯ กำหนดให้ในกรณีที่ส่วนราชการใดมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลังตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับฯ แล้ว ส่วนราชการดังกล่าวสามารถตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องนี้ขึ้นใช้บังคับภายในหน่วยงานของตนเองได้ เว้นแต่หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสัดส่วนของการจ่ายเงินสินบน เงินรางวัล และเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามข้อ 9 ของข้อบังคับฯ

จากการศึกษา ปัจจุบันมีส่วนราชการหลายแห่งได้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลังขึ้นใช้บังคับภายในส่วนราชการนั้น เช่น ระเบียบกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และการจ่ายเงินสินบนรางวัล พ.ศ. 2548

3.5.2 การจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติให้จ่ายเงินรางวัล

ในปัจจุบันตรวจสอบแล้วมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่บัญญัติให้มีการจ่ายเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้กระทำความผิด และกฎหมายดังกล่าวมิได้อยู่ในบัญชีรายชื่อกฎหมายที่อนุญาตให้หักค่าปรับจากการกระทำความผิดไว้เป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานแบบท้ายประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภท และอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง จำนวน 15 ฉบับ ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติการไฟฟ้า พ.ศ. 2503 2) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 3) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 4) ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 5) พระราชบัญญัติไฟ พ.ศ. 2486 6) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 7) พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2529 8) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 9) พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. 2522 10) พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 11) พระราชบัญญัติว่าด้วยสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 12) พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 13) พระราชบัญญัติส่งออกไปนอกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 14) พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 และ 15) พระราชบัญญัติให้บำเหน็จในการปราบปรามผู้กระทำความผิด พ.ศ. 2489 สำหรับสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดเงินรางวัลสรุปได้ดังนี้

1. อัตราของเงินรางวัล

1.1 กำหนดอัตราของเงินรางวัลไว้อย่างชัดเจนในกฎหมาย เช่น

- มาตรา 20 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 กำหนดให้ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้ศาลสั่งจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มิได้รับของกลาง หรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

ในกรณีที่ไม่มีผู้นำจับให้จ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับร้อยละสามสิบของจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มิได้รับของกลางหรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

ในกรณีที่จับของกลางได้ แต่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจากจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่เกินอัตราที่กำหนดในมาตรานี้

- มาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้ศาลสั่งจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับร้อยละสามสิบของจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มิได้รับของกลางหรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้จ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาลตามอัตราดังกล่าว

ในกรณีที่ไม่มีผู้นำจับ ให้จ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับร้อยละสามสิบของจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มิได้รับของกลางหรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้จ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาลตามอัตราดังกล่าว

- มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 กำหนดให้ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้ศาลสั่งจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับร้อยละสามสิบของจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มิได้รับของกลาง หรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

ในกรณีที่ไม่มีผู้นำจับ ให้จ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับร้อยละสามสิบของจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มิได้รับของกลางหรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

1.2 กำหนดอัตราของเงินรางวัลโดยกำหนดให้จ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลรวมกันไม่เกินร้อยละของค่าปรับหรือของจำนวนเงินค่าขายของกลาง เช่น

- มาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับ โดยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้จ่ายเป็นจำนวนรวมกันแล้วไม่เกินร้อยละห้าสิบห้าของจำนวนเงินค่าขายของกลางหรือเงินค่าปรับ แล้วแต่กรณี

2. ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัล

2.1 พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งจ่าย

- มาตรา 20 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 กำหนดให้ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้สั่งจ่ายเงินรางวัล

- มาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้สั่งจ่ายเงินรางวัล

- มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 กำหนดให้ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้สั่งจ่ายเงินรางวัล

2.2 เจ้าหน้าที่ในฝ่ายบริหาร

- มาตรา 20 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 กำหนดให้ในกรณีที่จับของกลางได้ แต่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิดให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัล

- มาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยในกรณีที่คดีเป็นอันระงับโดยการเปรียบเทียบปรับ อธิบดีอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบเป็นผู้สั่งจ่าย โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรอย่างหนึ่งหรือไม่ ก็ได้

- มาตรา 33 วรรคสี่และวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ในกรณีที่จับของกลางได้แต่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำผิด และในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดและได้มีการเปรียบเทียบตามมาตรา 43 ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่จับของกลางได้แต่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจากจำนวนเงินสุทธิต่ำขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยไม่เกินอัตราที่กำหนดในมาตรานี้

3. หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินรางวัล

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจ่ายเงินรางวัลตามกฎหมายเฉพาะ เช่น ในมาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายรางวัลเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งจ่ายเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดนั้น ได้กำหนดให้มีการวางระเบียบซึ่งกำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติอีกครั้งหนึ่ง จากการตรวจสอบ ระเบียบที่กำหนดขึ้นตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวนี้ จะมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการจ่ายเงินรางวัลไม่ต่างจากระเบียบของส่วนราชการที่กำหนดขึ้นตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และประกาศและระเบียบของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลที่ใช้บังคับอยู่ในกฎหมายไทยแล้ว สรุปได้ว่า ปัจจุบันการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลทั้งในระบบของกฎหมายเฉพาะและการดำเนินการตามข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 รวมทั้งระเบียบและประกาศของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง และรวมทั้งระเบียบของกระทรวงกรม และส่วนราชการอื่นที่กำหนดขึ้นเพื่อวางระเบียบปฏิบัติในเรื่องนี้นั้น มีทั้งส่วนที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ในส่วนที่คล้ายกันเกือบทั้งหมดส่วนใหญ่จะเป็นส่วนที่เรียกว่า “วิธีสบัญญัติ” คือเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินการซึ่งได้แก่

1. การกำหนดผู้มีอำนาจหักเงินค่าปรับไว้สำหรับจ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
2. การกำหนดอัตราการหักเงินค่าปรับ
3. การกำหนดขั้นตอนการดำเนินการภายหลังมีการหักเงินค่าปรับไว้แล้ว เช่น กำหนดหน่วยงานภายในที่รับผิดชอบเรื่องการจ่ายเงินสินบนรางวัล
4. การกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินหรือการเปิดบัญชีเงินเพื่อรักษาเงินค่าปรับ
5. การกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนรางวัล เช่น กำหนดให้การจ่ายเงินสินบนรางวัลจะกระทำได้อย่างไร

6. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแจ้งความนำจับและแบบการแจ้งความนำจับซึ่งกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้แจ้งความ มีการระบุชื่อ ที่อยู่ และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดและสถานที่ในการกระทำความผิด

7. กำหนดแบบหนังสือที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนรางวัล ได้แก่ แบบบันทึกการแจ้งความนำจับ แบบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนและเงินรางวัล บัญชีรายชื่อและสัดส่วนของผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนและเงินรางวัล แบบคำขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัล

แต่ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลยังมีความแตกต่างกันในเรื่องการกำหนดผู้มีสิทธิที่จะได้รับเงินรางวัลในกฎหมาย หรือการกำหนดอัตราหรือสัดส่วนของเงินรางวัลที่ผู้มีสิทธิจะได้รับ ซึ่งปัญหาในเรื่องความแตกต่างของกฎระเบียบดังกล่าวนี้ เมื่อได้มีการศึกษากรณีตัวอย่างในบทต่อไปแล้ว ผลการศึกษาจะทำให้เห็นว่าหลักเกณฑ์การกำหนดผู้มีสิทธิที่จะได้รับเงินรางวัลหรือการกำหนดอัตราหรือสัดส่วนของเงินรางวัลในลักษณะใดที่เป็นปัญหาหรือไม่เหมาะสม และการกำหนดหลักเกณฑ์ในลักษณะใดที่ทำให้การจ่ายเงินรางวัลของส่วนราชการเกิดความยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก 3.1
รายชื่อกฎหมายให้หักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสินบน/รางวัล	หมายเหตุ
1	พ.ร.บ. กักพืช พ.ศ. 2507	รมต.เกษตรฯ	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 20 ตี - ม. 24
2	พ.ร.บ. การขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 35 - ม. 41
3	พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 48 - ม. 52
4	พ.ร.บ. การค้าข้าว พ.ศ. 2489	รมต.พาณิชย์/มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 17 - ม. 21
5	พ.ร.บ. การค่าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543	รมต.พลังงาน	ระเบียบกรม ธุรกิจพลังงานฯ	ม. 35 - ม. 59/ อธิบดีมีอำนาจ เปรียบเทียบคดีมี โทษปรับสถาน เดียวหรือจำคุก ไม่เกิน 1 ปี
6	พ.ร.บ. การจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของ รัฐมนตรี พ.ศ. 2543	นายกรัฐมนตรี	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 16, 17
7	พ.ร.บ. การจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 58 - ม. 64
8	พ.ร.บ. การชลประทานราษฎร พ.ศ. 2482	รมต.เกษตรฯ	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 38 - ม.41
9	พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524	รมต.เกษตรฯ/รมต. มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 59 - ม. 62
10	พ.ร.บ. การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 135- ม. 159
11	พ.ร.บ. การเดินอากาศ พ.ศ. 2497	รมต.คมนาคม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 68 - ม. 117
12	พ.ร.บ. การทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. 2493	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 20 - ม. 23
13	พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534	รมต.มหาดไทย/รมต. ต่างประเทศ	ระเบียบกรมการ ปกครอง ๑	ม. 47 - ม. 50/คดี โทษปรับสถาน เดียวนายทะเบียน อำเภอ,ท้องถิ่นมี อำนาจเปรียบเทียบ
14	พ.ร.บ. การทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494	รมต.คมนาคม/รมต.คลัง	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 49/ โทษปรับไม่ เกินสองพันบาท และให้พนักงาน

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสินบน/รางวัล	หมายเหตุ
				สอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบได้
15	พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าว	รตต.แรงงาน	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.51 - ม.56
16	พ.ร.บ. การเนรเทศ พ.ศ. 2499	รตต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.9 ทวิ - ม.10 ทวิ
17	พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543	รตต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.27 - ม.39
18	พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2518	รตต.คลัง/รตต.เกษตรฯ/ รตต.มหาดไทย.	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.47 - ม.48
19	พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542	รตต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 34- ม. 41
20	พ.ร.บ. การประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542	รตต.สาธารณสุข	ระเบียบกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	ม. 46 – ม. 59
21	พ.ร.บ. ประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. 2522	รตต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 38 - ม. 41
22	พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. 2490	รตต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 71 กำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องจ่ายเงินบำเหน็จแก่ผู้นำจับตามระเบียบ รตต.กำหนดแต่ต้องไม่เกินสองพันบาท
23	พ.ร.บ. การผังเมือง พ.ศ. 2518	รตต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 83 - ม. 84
24	พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ. 2478	รตต.มหาดไทย	ม. 15 กำหนดให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่ง	ม.9 ตริ, ม.12 - ม. 14 ทวิ
25	พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ. 2484	รตต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550 ม.3
26	พ.ร.บ. การเล่นแชร์ พ.ศ. 2534	รตต.การคลัง/รตต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.16 – ม.26
27	พ.ร.บ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2550	รตต.พลังงาน	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.53 – ม.59

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสินบน/รางวัล	หมายเหตุ
28	พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. 2 522	รมต.มหาดไทย	ระเบียบกรรมการปกครองฯ	ม.61 – ม.82
29	พ.ร.บ. ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535	รมต.เกษตร	ระเบียบกรรมการปกครองฯ	ม.27 – ม.31
30	พ.ร.บ. ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493	นายกรัฐมนตรี/รมต.มหาดไทย	ระเบียบกรรมการปกครองฯ	ม. 9
31	พ.ร.บ. ควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. 2504	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ฯ	ม. 22
32	พ.ร.บ. ควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487	รมต.มหาดไทย	ระเบียบกรรมการปกครองฯ	ม.17 – ม.20
33	พ.ร.บ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485	รมต.คลัง	ข้อบังคับ กค. ฯ	ม. 8
34	พ.ร.บ. ควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. 2495	รมต.กลาโหม/รมต.คลัง	ข้อบังคับ กค. ฯ	ม. 6
35	พ.ร.บ. ควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. 2530	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ฯ	ถูกยกเลิก พ.ร.บ. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ม. 3(4)
36	พ.ร.บ. ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525	รมต.เกษตร	ระเบียบเงินสินบนรางวัล ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์	ม. 57 – ม. 70
37	พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่นๆ ในภาวะคับขัน พ.ศ. 2488	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ฯ	ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ.ยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. 2546
38	พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542	รมต.พลังงาน	ระเบียบกรมธุรกิจพลังงาน ฯ	ม. 61 – ม. 77
39	พ.ร.บ. ควบคุมยาง พ.ศ. 2542	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ฯ	ม. 45 - ม. 56
40	พ.ร.บ. ควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530	รมต.กลาโหม/รมต.คลัง	ข้อบังคับ กค. ฯ	ม. 41 - ม. 49

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินต้นบน/รางวัล	หมายเหตุ
		ในส่วนที่เกี่ยวกับการ ศุลกากร		
41	พ.ร.บ. ควบคุมแร่ดิบ พ.ศ. 2514	รมต.พัฒนาสังคม/รมต. คลังในส่วนที่เกี่ยวกับการ ศุลกากร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 29 - ม. 32
42	พ.ร.บ. ควบคุมและจัดการกิจการหรือ ทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวกใน ภาวะคับขัน พ.ศ. 2484	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 17 - ม. 21
43	พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 65 - ม. 68
44	พ.ร.บ. คั้นและกวน้ำ พ.ศ. 2505	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 23 - ม. 27
45	พ.ร.บ. คุ้มครองแบบผังภูมิของวงจร รวม พ.ศ. 2543	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 48 - ม. 51
46	พ.ร.บ. คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 63 - ม. 67
47	พ.ร.บ. คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 11 - ม. 13
48	พ.ร.บ. เครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2531	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 81 - ม. 121
49	พ.ร.บ. เครื่องสำอาง พ.ศ. 2535	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 46 - ม. 62
50	พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 107 - ม. 112
51	พ.ร.บ. จดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2514	รมต.อุตสาหกรรม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 15 - ม. 16
52	พ.ร.บ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511	รมต.พัฒนาสังคม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 41 - ม. 42
53	พ.ร.บ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2525	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 18 - ม. 25
54	พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528	รมต.ยุติธรรม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 82 - ม. 83
55	พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499	รมต. พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 19 - ม. 21
56	พ.ร.บ. ทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2542	รมต.คมนาคม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 31 - ม. 33
57	พ.ร.บ. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535	รมต.ท่องเที่ยว	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 80 - ม. 93
58	พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 191 - ม. 220
59	พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526	รมต.มหาดไทย	ระเบียบกรมการ ปกครองฯ	ม. 11 - ม. 17
60	พ.ร.บ. บำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. 2509	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 15
61	พ.ร.บ. ประกันชีวิต พ.ศ. 2535	รมต.คลัง	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 84 - ม. 108/2

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสนับสนุน/รางวัล	หมายเหตุ
62	พ.ร.บ. ประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535	รมต.คลัง	ข้อบังคับ กค. ๑	
63	พ.ร.บ. ปราบการทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุลามก พ.ศ. 2471	-	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. ยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. 2546
64	พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534	รมต.กลาโหม/รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 15 - ม. 23
65	พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539	รมต.พัฒนาสังคม	ข้อบังคับ กค. ๑	พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551
66	พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484	รมต.เกษตร	ม. 74 จัตวา	กำหนดให้จ่ายเงินสนับสนุนนำจับไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับตามคำพิพากษา
67	พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507	รมต.ทรัพยากรธรรมชาติ	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 31 - ม. 33 ทวิ
68	พ.ร.บ. ฝุ่น พ.ศ. 2518	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 56 - ม. 72/2
69	พ.ร.บ. ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ม. 3
70	พ.ร.บ. พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504	รมต.วิทยาศาสตร์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 21 - ม. 22
71	พ.ร.บ. พัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. พัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551 ม.3
72	พ.ร.บ. พันธุ์พืช พ.ศ. 2518	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 55 - ม. 70
73	พ.ร.บ. เพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. 2496	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 7
74	พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พ.ศ. 2473	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. ภาพยนตร์ฯ พ.ศ. 2551 ม.3(1)

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสนับสนุน/รางวัล	หมายเหตุ
75	พ.ร.บ. มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540	รมต.มหาดไทย/รมต.แรงงาน	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ม. 3
76	พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511	รมต.อุตสาหกรรม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 48 - ม. 57
77	พ.ร.บ. มาตรการขังตัว พ.ศ. 2542	รมต.พาณิชย์	ระเบียบกรรมการค้าภายในฯ พ.ศ. 2548	ม. 66 - ม. 89
78	พ.ร.บ. ยา พ.ศ. 2510	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 110 - ม. 125
79	พ.ร.บ. รักษาคลองฯ พ.ศ. 2526	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 19 - ม. 22
80	พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2523	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 17 - ม. 20
81	พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 21 - ม. 25
82	พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 39 - ม. 50
83	พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535	รมต.อุตสาหกรรม	ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมฯ พ.ศ. 2549 - 2550	ม. 45 - ม. 60
84	พ.ร.บ. โรงรับจำนำ พ.ศ. 2505	รมต.มหาดไทย	ระเบียบกรรมการปกครองฯ	ม. 39 - ม. 41
85	พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525	รมต.ศึกษาธิการ	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ม.3
86	พ.ร.บ. โรงแรม พ.ศ. 2547	รมต.มหาดไทย	ระเบียบกรรมการปกครองฯ	ม. 59 - ม.61
87	พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535	รมต.อุตสาหกรรม	ระเบียบกรมธุรกิจพลังงานฯ	ม. 70 - ม. 86
88	พ.ร.บ. การเสนอราคาต่อหน่วยงานรัฐ พ.ศ. 2542	นายกรัฐมนตรี	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 10 - ม. 13
89	พ.ร.บ. สถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล พ.ศ. 2530	รมต.กลาโหม/รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 24 - ม. 26
90	พ.ร.บ. วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 46 - ม. 48 ทวิ

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสนับสนุน/รางวัล	หมายเหตุ
91	พ.ร.บ. วิชาชีพพัฒนกรรม พ.ศ. 2537	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 50 – ม. 53
92	พ.ร.บ. วิชาชีพเกษตรกรรม พ.ศ. 2537	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 50 – ม. 53
93	พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 43 – ม. 44
94	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498	นายกรัฐมนตรี	ข้อบังคับ กค. ๑	ยกเลิกโดย พ.ร.บ. ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ม.3(1)
95	พ.ร.บ. วิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498	รมต.เทคโนโลยี	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 23 – ม. 27
96	พ.ร.บ. วิศวกร พ.ศ. 2542	รมต.มหาดไทย	ม. 71 – ม. 73	ม.71 – ม. 73
97	พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. 2535	รมต.ทรัพยากรธรรมชาติ	ม.47 – ม. 56	ม.47 – ม. 56
98	พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2509	รมต.มหาดไทย	ระเบียบกรมการปกครองฯ	ม.25 – ม. 28/3
99	พ.ร.บ. สถานพยาบาล พ.ศ. 2541	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.56 – ม. 73
100	พ.ร.บ. สถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. 2533	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.43 – ม. 50
101	พ.ร.บ. สถาปนิก พ.ศ. 2543	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.71 – ม. 73
102	พ.ร.บ. สมาคมการค้า พ.ศ. 2509	รมต. พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.41 – ม. 54
103	พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517	รมต.คลัง	ระเบียบสำนักงานสลากกินแบ่งฯ	กำหนดให้ผู้นำจับได้รายละเอียด 2,000 บาท/เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับได้รับเท่ากับจำนวนที่เปรียบเทียบปรับ
104	พ.ร.บ. การกักตุนโรคพิษพิษ พ.ศ. 2497	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.10 – ม.12
105	พ.ร.บ. สำรองกักกันข้าว พ.ศ. 2498	รมต.พาณิชย์/รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.13 – ม. 15
106	พ.ร.บ. สำหรับรักษาช้างป่า พ.ศ. 2464	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.17– ม. 22
107	พ.ร.บ. สิทธิบัตร พ.ศ. 2522	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.81– ม. 87
108	พ.ร.บ. หอการค้า พ.ศ. 2509	รมต. พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.48– ม. 60
109	พ.ร.บ. หอพัก พ.ศ. 2507	รมต. พัฒนาสังคม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม.35– ม. 37
110	พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475	-	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 3

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสนับสนุน/รางวัล	หมายเหตุ
111	พ.ร.บ. อาคารชุด พ.ศ. 2 522	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 63 – ม. 73
112	พ.ร.บ. อาวุธปืน เครื่องกระสุนฯ พ.ศ. 2490	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 72 – ม. 77
113	พ.ร.บ. อาหาร พ.ศ. 2 522	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 47– ม. 73
114	พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2 504	รมต.ทรัพยากรธรรมชาติ	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 24– ม. 27
115	พ.ร.บ. การกู้ยืมที่เป็นการถือโฉนดประชาชน พ.ศ. 2527	รมต.คลัง/รมต.มหาดไทย	ม. 11/1	กำหนดให้ผู้แจ้งเบาะแสและเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจค้นจับกุมมีสิทธิได้รับเงินเป็นจำนวนรวมกันแล้ว 25 % ของค่าปรับ
116	พระราชกำหนดการป้องกันและแก้ไขภาวะขาดแคลนนํ้ามันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516	นายกรัฐมนตรี	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 8, 9
117	พระราชกำหนดควบคุมสินค้าตามชายแดน พ.ศ. 2524	รมต.กลาโหม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 19 – ม. 22
118	พ.ร.บ. กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนฯ พ.ศ. 2499	รมต.พาณิชย์	ข้อบังคับ กค. ๑	ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนฯ และบริษัท ม. 3 – ม. 46 , ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ ม. 49 – ม. 68
119	พ.ร.บ. ควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า พ.ศ. 2474	รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 12 – ม. 12 ตี
120	พ.ร.บ. ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535	รมต.สาธารณสุข	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 17 – ม. 25
121	พ.ร.บ. จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528	รมต.แรงงาน	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 73 – ม. 91 ตี
122	พ.ร.บ. ทางหลวง พ.ศ. 2535	รมต.คมนาคม/รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 69 – ม. 73/2
123	พ.ร.บ. น้ำบาดาล พ.ศ. 2520	รมต.ทรัพยากรธรรมชาติ	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 36 ทวิ – ม. 44
124	พ.ร.บ. วิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545	รมต.เกษตร	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 54 – ม. 57

ลำดับ	รายชื่อกฎหมาย	ผู้รักษาการณ	เงินสนับสนุน/รางวัล	หมายเหตุ
125	ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 28 ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2514 ”ควบคุมกิจการปิโตรเลียมเหลว ”	รมต.พลังงาน	ข้อบังคับ กค. ๑	ข้อ 4 - 6
126	พ.ร.บ. รอยนต์ พ.ศ. 2522	รมต.คมนาคม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 58 – ม. 67
127	พ.ร.บ. การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ในความผิด ม. 23 ว.1, 25 ว.1, 26 ว.1, ม. 27 ว. 3, 31, 31(1), 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 52, 53, 79, 113 ว.2, 159, 31, 65 ว.1, 66 ว.2 , 68 70, 71, 78, 81, 82, 83, 90, 74 ว.1, 76, 158, 93, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 152, 153, 156, 161, 26 ว.2, 115 ว.3, 121, 122, 123, 124, 125, 159, 153, 160, 162	รมต.คมนาคม/รมต.มหาดไทย	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 126 – ม. 162
128	พ.ร.บ. การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456	รมต.คมนาคม	ระเบียบกรรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ๑ พ.ศ. 2548	ม. 297 – ม. 311
129	พ.ร.บ. การเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2477 ในความผิดตามมาตรา 7	รมต.พาณิชย์	ระเบียบกรรมการขนส่งทางน้ำ ๑ พ.ศ. 2548	ม. 7
130	พ.ร.บ. การเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2477 ในความผิดตามมาตรา 13,14 และ 16	รมต.คมนาคม	ระเบียบกรรมการขนส่งทางน้ำ ๑ พ.ศ. 2548	ม. 15,16
131	พ.ร.บ. การเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2481 ในความผิดตามมาตรา 9	รมต.คมนาคม	ระเบียบกรรมการขนส่งทางน้ำ ๑ พ.ศ. 2548	ม. 9
132	พ.ร.บ. เรือไทย พ.ศ. 2481 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในความผิดตามมาตรา 47 ,47 ทวิ มาตรา 48 ,50,51 และ 53	รมต.คมนาคม	ข้อบังคับ กค. ๑	ม. 62 ทวิ – ม. 67/ เจ้าท่ามีอำนาจเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว

- หมายเหตุ : ข้อบังคับ หมายถึง ข้อบังคับกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่ม ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ.2546 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภทและอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง หลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราการจ่ายเงินสินบนรางวัล พ.ศ. 2547 ซึ่งออกตามความใน พ.ร.บ.เงินคงคลัง พ.ศ. 2491 มาตรา 4 (2) แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เงินคงคลัง (ฉบับ 2) พ.ศ. 2495
- : ยังมีกฎหมายที่ย้อนกลับของประกาศกระทรวงการคลังที่กฎหมายกำหนดให้จ่ายเงินสินบนรางวัลอีกหลายฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. ยาเสพติด พ.ศ. 2522 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2546 พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. พ.ร.บ. การไฟฟ้า พ.ศ. 2503 พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ พ.ศ. 2522 พ.ร.บ. ส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 พ.ร.บ. ไฟฟ้า พ.ศ. 2486 พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 พ.ร.บ.ยาสูบ พ.ศ. 2509 พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พ.ร.บ. จราจร พ.ศ. 2522 พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2543 และ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธ.ค. 2514 ฯลฯ
- : เป็นมาตรการแสวงหาความร่วมมือจาก ปชช. ในการบังคับใช้กฎหมายซึ่งเป็นแนวคิดที่แฝงอยู่ในตัวกฎหมายแต่ยังมิได้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมและมีมาตรฐานเดียวกัน